

TISTR
จดหมายข่าว
NEWSLETTER

ปีที่ 26 ฉบับที่ 7/กรกฎาคม 2566

วว. ขับเคลื่อนงานบริการ Total Solution พัฒนาเศรษฐกิจไทยมั่นคงและยั่งยืน

- 60 ปี วว. ก้าวต่อไปสู่งานวิจัยและพัฒนาเพื่อชุมชน/ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
- วว. พัฒนา "ตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์ แบบนิวคดาอน"

บทบรรณาธิการ

1

วิทยาสุนทรอบตัว

14

ข่าวประชาสัมพันธ์

2-5

รอบรู้รอบโลก

15

สกู๊ปพิเศษ

6-8

สาระวิทย

16-17

บทความเด่น

9-11

Innovation 2020

18

TISTR &
Net Zero Emission

12

สำรวจโลกแมลง

19

TISTR Info

13

ภาพกิจกรรม

20-22

ที่ปรึกษา

ดร.ชุติมา เอี่ยมโชติชวลิต
ดร.โสรดา วัลภา
ดร.ประทีป วงศ์บัณฑิต
ดร.พัชรา มณีสินธุ์
ดร.จิตรา ชัยวินศ
ดร.อาภากร สุปัญญา
นางปรีญาดา วิสุทธิแพทย

บรรณาธิการ

น.ส.ปัทมา ลีวลีสมาคม

กองบรรณาธิการ

น.ส.วรรณรัตน์ วุฒิสาร
นางจันทนา เนียมวงษ์
นางปิยะภรณ์ รื่นเรือง
น.ส.กัลยา จงรัตนชูชัย

ฝ่ายภาพ

นายณรงศ์เดช วงษ์สะอาด
น.ส.ขวัญใจ มีนิสสัย
น.ส.ปิยะวรรณ บุญม่วง

ฝ่ายศิลป์

นายปณณภพ โพธิ์
น.ส.ศศิภรณ์ แต่งเสริม
น.ส.จุฑารัตน์ สุนทอม

สำนักงาน

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
เทคโนโลยี 35 หมู่ 3 ต.คลองห้า
อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี 12120

โทร. 0 2577 9000 , 0 2577 9360-61

โทรสาร 0 2577 9009, 0 2577 9362

Call center : 0 2577 9300

E-mail : pr@tistr.or.th

www.tistr.or.th

facebook.com/tistr.or.th

Line @tistr

IG tistr_ig

TikTok/Youtube @tistr2506

วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่ กิจกรรม ผลงาน
และบทความ วว. ที่เป็นประโยชน์
ต่อสาธารณชน

บทบรรณาธิการ Editor Talk

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) นำยุทธศาสตร์การใช้ประโยชน์ของ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เข้าไปสนับสนุนการเติบโตเศรษฐกิจฐานรากจากทรัพยากรท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมและตอบสนองวิถีชีวิตในอนาคต (Inclusive Growth & Wellness) โดยใช้และรักษาทรัพยากร เพื่อส่งต่อให้กับคนรุ่นหลังตามแนวทางการพัฒนาแบบยั่งยืน (Sustainable development) วว. ภาครัฐมีใจและพร้อมเป็นองค์กรภาครัฐในการร่วมขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศให้มั่นคงเข้มแข็งต่อไป

กองบรรณาธิการ

ข่าวประชาสัมพันธ์

โครงการปลูกป่าอย่างมีส่วนร่วม ณ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยน้ำริน โดยใช้เทคโนโลยีการเกษตร วว.

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี ประธาน
กรรมการบริหารมูลนิธิโครงการหลวง เป็นประธานในพิธีเปิด
กิจกรรมการปลูกและบริหารจัดการป่าอย่างยั่งยืน ภายใต้
โครงการปลูกป่าวนเกษตรอย่างมีส่วนร่วม โดย มูลนิธิโครงการ
หลวงและวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่น 56 โดยมีพื้นที่
ปลูกรวมทั้งสิ้น 21 ไร่ ซึ่ง วว. สนับสนุนองค์ความรู้และเทคโนโลยีการปลูกไม้เศรษฐกิจผสมกับการปลูกไม้ป่าโตเร็วร่วม
กับการเพาะเชื้อเห็ดไมคอร์ไรซา ณ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง
ห้วยน้ำริน โดยมี **นายสมหวัง บุญระยอง** รองผู้ว่าราชการ
จังหวัดเชียงราย **ดร.ชาคริต ศีกษากิจ** ประธานกรรมการ
นักศึกษา วปอ. รุ่น 56 **ดร.ชุติมา เอี่ยมโชติชวลิต** ผู้ว่าการ
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
ในฐานะประธานคณะทำงานด้านกิจกรรมเพื่อสังคมของ

นักศึกษา วปอ. รุ่น 56 พร้อมด้วยคณะกรรมการ ผู้บริหาร
และบุคลากร วว. หน่วยงานราชการและประชาชนในพื้นที่
เข้าร่วมกิจกรรม เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2566 ณ ศูนย์พัฒนา
โครงการหลวงห้วยน้ำริน ต.แม่เจดีย์ใหม่ อ.เวียงป่าเป้า
จ.เชียงราย

โอกาสนี้ได้มีพิธีมอบมอบโรงเรือนเพาะชำ ปอแก้วเก็บ
น้ำ กล้าไม้ และจักรยาน ให้แก่ผู้แทนเกษตรกรและเยาวชน
พร้อมการเยี่ยมชมนิทรรศการและการสาธิตการเพาะเห็ด
ไมคอร์ไรซาและรับมอบถังขยายชีวภัณฑ์/ถังน้ำ ขนาด 1,000
ลิตร จำนวน 5 ชุด จาก วว. ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่สามารถ
ตอบโจทย์ให้กับเกษตรกร ผู้ประกอบการ ในการขยาย
ชีวภัณฑ์ที่มีคุณภาพมาตรฐานให้เพียงพอกับการใช้ประโยชน์
ด้านเกษตรกรรมต่อไป

ข่าวประชาสัมพันธ์

วว. ร่วมมือพันธมิตรขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยเข้มแข็ง ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)

สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-Curve) และธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อสร้างคุณค่ามูลค่าเพิ่มให้กับเศรษฐกิจประเทศบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพตอบสนองการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนผ่านการบูรณาการดำเนินงานร่วมกับภาครัฐและเอกชน ดังนี้

วว. จับมือวงษ์พาณิชย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน พัฒนาศูนย์การเรียนรู้เทคโนโลยีจัดการขยะชุมชน ดร.ชุติมา เอี่ยมโชติชวลิต ผู้ว่าการ วว. และ ดร.สมไทย วงษ์เจริญ ประธานบริหารกลุ่มวงษ์พาณิชย์ กรุ๊ป ลงนามความร่วมมือว่าด้วยการส่งเสริมการนำผลงานวิจัยด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้เทคโนโลยีการจัดการขยะชุมชน เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน สร้างโอกาสในการแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม สร้างงานสร้างอาชีพ ลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2566 ณ โรงแรมวังจันทร์ริเวอร์วิว จ.พิษณุโลก

วว. ร่วมมือ ส.ขอนแก่น/สจล. วิจัยและพัฒนาถั่วเหลืองหมัก ด้วยเทคโนโลยีชีวภาพและการอาหาร ดร.ไศรดา วัลภา รองผู้ว่าการวิจัยและพัฒนาด้านอุตสาหกรรมชีวภาพ วว. ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการวิจัยและพัฒนาถั่วเหลืองหมัก ส.ขอนแก่น กับ ดร.เจริญ รุจิราโสภณ ประธานกรรมการบริหาร บริษัท ส.ขอนแก่นฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) และ รศ.ดร.นภัสรพี เหลืองสกุล คณบดีคณะอุตสาหกรรมอาหาร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ในด้านเทคโนโลยีชีวภาพและเทคโนโลยีการอาหาร การพัฒนาศักยภาพบุคลากร เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาผลิตภัณฑ์เชื้อจุลินทรีย์สำหรับอาหาร และศึกษาคุณสมบัติในการเป็นโปรไบโอติกส์ของถั่วเหลือง พร้อมผลักดันให้งานวิจัยสามารถนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2566 ณ อาคาร ส.ทาวเวอร์ อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

วว. จับมือ EXIM BANK / CEA จัดโครงการ SMEs Export Studio 2566 สนับสนุน SMEs สร้างแบรนด์แข่งขันในตลาดโลก ดร.อาภากร สุปัญญา รองผู้ว่าการยุทธศาสตร์และจัดการ วว. ดร.เบญจรงค์ สุวรรณคีรี รองกรรมการผู้จัดการ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM BANK) และนายอินทพันธ์ บัวเขียว รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) หรือ CEA ร่วมเป็นเกียรติในพิธีเปิดโครงการ SMEs Export Studio 2566 เพื่อบ่มเพาะผู้ประกอบการไทยโดยเฉพาะ SMEs ให้มีความรู้ความเข้าใจด้านการปรับภาพลักษณ์แบรนด์ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อการส่งออก สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าและบริการ ด้วยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีควบคู่การสนับสนุนด้านการเงินเพื่อเสริมสภาพคล่องและสร้างโอกาสให้ SMEs สามารถยกระดับธุรกิจให้แข่งขันได้และตอบโจทย์เทรนด์การค้าโลกยุคใหม่ เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2566 ณ EXIM BANK สนง. พญาไท กรุงเทพฯ

ข่าวประชาสัมพันธ์

วว. โชว์งานวิจัย บริการ @ CPHI South East Asia 2023 ร่วมสร้างความมั่นคงทางการยาในระดับภูมิภาค

นิทรรศการ วว. ได้รับรางวัลยอดเยี่ยม
Sustainability Booth Design Award
“Outstanding” Year 2023

ดร.ชุตินา เอี่ยมโชติชวลิต ผู้ว่าการ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) พร้อมด้วย นายสายนต์ ตันพานิช ที่ปรึกษาด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์ วว. นางปรียะดา วิสุทธิแพทย์ ผอ. สำนักสื่อสารองค์กร และนักวิจัย วว. ร่วมเป็นเกียรติในพิธีเปิดงาน CPHI South East Asia 2023 งานแสดงสินค้าเทคโนโลยีนวัตกรรมด้านเภสัชภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ด้านบรรจุภัณฑ์ พร้อมทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการผลิตเภสัชภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ครบวงจร ระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งอินฟอร์มา มาร์เก็ต ประเทศไทย จัดขึ้นระหว่างวันที่ 12-14 กรกฎาคม 2566 ณ Exhibition Hall 1-3, ชั้น G ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ โดยได้รับเกียรติจาก **นายอนุทิน ชาญวีรกูล** รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานเปิดงาน

โดย วว. ร่วมจัดแสดงนิทรรศการผลงานนวัตกรรมงานวิจัย งานบริการอุตสาหกรรมด้านการแพทย์ ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ การบริการทดสอบและวิเคราะห์ตามมาตรฐานสากล เภสัชภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ เครื่องมือและอุปกรณ์การแพทย์ และบรรจุภัณฑ์ พร้อมทั้งให้การปรึกษาแก่ผู้ประกอบการ เพื่อนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้าไปเสริมแกร่งในการประกอบธุรกิจ ณ ฮอลล์ 1 บูธ B 22 เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูล ร่วมพัฒนาธุรกิจและเศรษฐกิจ สนับสนุนให้เกิดสุขภาพที่ดีของผู้คนในประเทศ ซึ่งเป็นก้าวที่สำคัญของอุตสาหกรรมยาไทยในการพัฒนาและยกระดับศักยภาพเพื่อก้าวสู่ผู้ผลิตยา สร้างความมั่นคงทางการยาให้กับประเทศต่างๆ ในภูมิภาค อันจะส่งผลให้เกิดการเข้าถึงยาของประชาชนในแต่ละประเทศได้มากขึ้น

ข่าวประชาสัมพันธ์

วว. ได้รับการเชิดชูเกียรติ CHIEF INNOVATION OFFICER

ดร.พัชตรา มณีสินธุ์ รองผู้อำนวยการบริหารอุตสาหกรรม วว. ได้รับมอบเข็มที่ระลึกและประกาศนียบัตรเชิดชูเกียรติ CHIEF INNOVATION OFFICER (CIO) จาก ดร.พันธุ์อาจ ชัยรัตน์ ผู้อำนวยการสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ NIA เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2566 ณ โรงแรมพาร์ค ไฮแอท ถนนวิฑู กรุงเทพฯ เพื่อเชิดชูเกียรติบุคลากรจากองค์กรทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ บริษัท เอกชน สถาบันการศึกษา สมาคม ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่ขับเคลื่อนนวัตกรรมภายในองค์กร

วว./วช./มก./จุฬาฯ รับรางวัลเหรียญทองจากผลงาน De-BUGs สารกำจัดแมลงศัตรูพืชแปรรูปจากเปลือกไข่

ดร.นิตยา แก้วแพรง นักวิจัยอาวุโส ศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมวัสดุ วว. พร้อมด้วย ดร.ดวงทิพย์ กันฐา ผศ.วรพจน์ ศตเดชากุล และนางสาวณภัสนันธุ์ อู่สูงเนิน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน และ ศ.ดร.สนอง เอกสิทธิ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เข้ารับรางวัลเหรียญทอง (Gold Medal) และ WIIPA Special Award สาขาการเกษตร จากผลงาน “De-BUGs สารกำจัดแมลงศัตรูพืชแปรรูปจากเปลือกไข่” สนับสนุนโดย สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ในเวทีนวัตกรรมระดับนานาชาติ “Japan Design, Idea and Invention Expo” (JDIE 2023) ที่จัดขึ้นระหว่างวันที่ 7 – 8 กรกฎาคม 2566 ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น

วว./ผู้ประกอบการ คิวรางวัลผลงานการประดิษฐ์ การวิจัยและนวัตกรรม ในงาน KIWIE 2023 @ เกาหลีใต้

นางสาวอุบล ฤกษ์อ่ำ และดร.ศรัญญา เหล่าวิทย์วงศ์กร นักวิจัยอาวุโส ศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพร (ศนส.) วว. พร้อมผู้ประกอบการ เข้ารับรางวัลการประกวดงานประดิษฐ์การวิจัยและนวัตกรรมของนักวิจัยสตรี ในงาน Korea International Women's Invention Exposition 2023 (KIWIE 2023) เมื่อวันที่ 20-22 กรกฎาคม 2566 ณ KINTEX MALL กรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้ โดย วว. และผู้ประกอบการ ได้รับรางวัลจาก 6 ผลงานวิจัยเวชสำอาง และอาหารเสริมจากสารสกัดสมุนไพรไทย จำนวน 14 รางวัล ได้แก่ เหรียญทอง 3 รางวัล เหรียญเงิน 3 รางวัล และรางวัลพิเศษ 8 รางวัล

ว. ขับเคลื่อนงานบริการ Total Solutions พัฒนาเศรษฐกิจไทย มั่นคงและยั่งยืน

ปัจจัยสำคัญหนึ่งที่ทำให้การพัฒนาประเทศประสบผลสำเร็จ มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ดีก็คือ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (วทน.) โดยองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ได้มีส่วนสำคัญอย่างมากที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ช่วยลดต้นทุนในการผลิตสินค้า ช่วยลดต้นทุนในกระบวนการผลิต กระตุ้นให้เกิดนวัตกรรม เพื่อนำมาแก้ไขปัญหาได้อย่างต่อเนื่อง

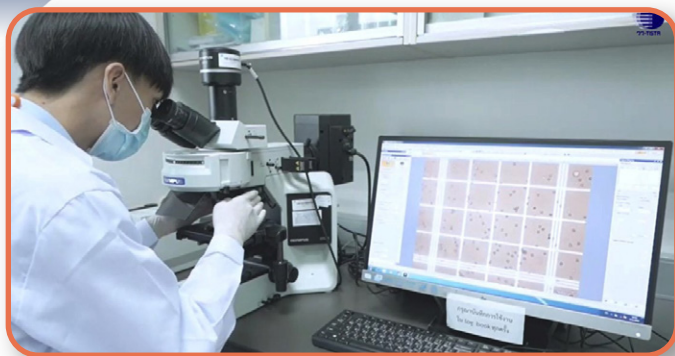
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย หรือ วว. มุ่งเน้นการสร้างระบบนิเวศนวัตกรรม นำ วทน. ไปช่วยสร้างสินค้าด้านนวัตกรรม ผ่านการดำเนินงานแบบ **Total Solutions** ตอบโจทย์ทุกภาคส่วนในยุคดิจิทัล พร้อมให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ โดยส่งเสริมการใช้ Scale up plant เป็นกลไกการขับเคลื่อน มุ่งบริการด้านการวิจัยและพัฒนาแก่ผู้ประกอบการ ทั้งในระดับ SMEs ผู้ผลิตสินค้า OTOP วิสาหกิจชุมชน ตลอดจนเกษตรกร ที่มีความต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ต้องการเพิ่มมูลค่า หรือมีความต้องการแก้ไขปัญหา ซึ่งมีรูปแบบและขั้นตอนการดำเนินงานที่ครอบคลุม ตั้งแต่การรับฟังแนวความคิดของผู้ประกอบการ (idea) การวิจัยและพัฒนา การพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบและแก้ไขปัญหา (prototype & solution) การบริการ วิเคราะห์ ทดสอบ สอบเทียบ การขยายขนาดการผลิตจากห้องทดลองสู่ระดับการผลิตจริง (scale up) การพัฒนาระบบบริหารจัดการการผลิตสินค้า (product & management system) การพัฒนาสู่เชิงพาณิชย์ (commercialization) ทั้งการส่งเสริมด้านการตลาดและเชื่อมโยงด้านการเงิน

โดยมีกลไกสำคัญ คือ โครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อสร้างธุรกิจใหม่ให้แก่ผู้ประกอบการ อาทิ

ศูนย์นวัตกรรมการผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์เพื่ออุตสาหกรรม (ICPIM 1) สร้างผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงจากจุลินทรีย์ที่มีอยู่ในคลังจุลินทรีย์ ซึ่งได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) สนับสนุนภาคธุรกิจขนาดใหญ่และขนาดเล็ก นำ วทน. สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ที่เหนือกว่าการแปรรูปสินค้าเกษตรแบบดั้งเดิม เช่น ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มเสริมจุลินทรีย์โพรไบโอติก (Pro Herb) เครื่องสำอางจากสารสกัดจุลินทรีย์โพรไบโอติก (Pro Skin)

นอกจากนี้ยังได้พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย จากการส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ ได้แก่ ศูนย์นวัตกรรมการผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์เพื่ออุตสาหกรรม 2 (ICPIM 2) มีศักยภาพในการผลิตชีวภัณฑ์ที่มีคุณภาพทดแทนการใช้สารเคมี ส่งต่อให้ชุมชนได้ใช้ในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยบนพื้นที่กว่า 100,000 ไร่ เป็นต้น

รวมถึงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการบริการผลิตเครื่องสำอางในระดับอุตสาหกรรม ภายใต้ ศูนย์บริการนวัตกรรมเครื่องสำอางแบบครบวงจร (ICOS) ซึ่งผ่านการประเมินสถานที่ผลิตเครื่องสำอางจาก ออย. โดยมีผู้ประกอบการขนาดใหญ่และ SMEs ที่รับถ่ายทอดและนำผลงานไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์มากกว่า 500 รายต่อปี

ว. พัฒนาระบบการบริการ วิเคราะห์ ทดสอบ สอบเทียบ วัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และการสอบเทียบ เครื่องมือวัด และรับรองคุณภาพที่ได้มาตรฐานสากล พร้อมทั้งมีโครงสร้างพื้นฐานงานบริการอุตสาหกรรมเทียบเท่าระดับสากล อาทิ

ศูนย์ทดสอบการสลายตัวทางชีวภาพของวัสดุ ซึ่งเป็นองค์กรแรกในอาเซียน ที่บริการวิจัย/ วิเคราะห์ทดสอบการสลายตัวทางชีวภาพตามมาตรฐานสากล การสลายตัวทางชีวภาพในเบื้องต้นของวัสดุทั่วไปในปุ๋ยหมัก ดิน น้ำ การบำบัดสารอันตรายตกค้างในสิ่งแวดล้อมโดยกระบวนการทางชีวภาพที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐานสากล ISO/IEC 17025, ISO 17088 (สอดคล้องกับมาตรฐานอุตสาหกรรม มอก.17088/2555) โดยได้รับการขึ้นทะเบียนกับบริษัท Din Certco ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ขึ้นทะเบียนห้องปฏิบัติการทดสอบด้านพลาสติกชีวภาพตามมาตรฐาน ISO 17088 กับสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

วว. ยกระดับขีดความสามารถงานบริการ ทดสอบผลิตภัณฑ์อาหารเสริม ยา วัสดุทางการแพทย์/เครื่องมือแพทย์ ได้รับการรับรองรับรองมาตรฐานงานเลี้ยงและการใช้สัตว์ทดลองเพื่องานทางวิทยาศาสตร์ ในระดับประเทศและระดับนานาชาติ (AAALAC International หรือ The Association for Assessment and Accreditation of Laboratory Animal Care International)

วว. มีฐานะเป็นหน่วยรับรอง (Certification Body) ที่มีมาตรฐานการทำงานเป็นไปตามหลักสากล เป็นที่ยอมรับทั้งภายในและต่างประเทศ ให้บริการตรวจประเมินและรับรองระบบคุณภาพ รับรองผลิตภัณฑ์และบริการ ให้กับผู้ประกอบการภาครัฐ ภาคเอกชน วิสาหกิจชุมชน และภาคประชาชน รวมทั้งได้รับการรับรองระบบงานตามมาตรฐานสากล ISO/IEC 17021-1, ISO/IEC 17065 และ ISO/TS 22003 ครอบคลุมการตรวจประเมินและให้การรับรองมาตรฐานสากล

นอกจากนั้นยังมีโครงสร้างพื้นฐาน **ศูนย์ทดสอบมาตรฐานระบบขนส่งทางราง** ที่สามารถให้บริการเพื่อสนับสนุนโครงการรถไฟฟ้า โครงการรถไฟทางคู่ และโครงการรถไฟความเร็วสูง พร้อมให้บริการแก่ผู้ประกอบการภายในประเทศและภูมิภาคอาเซียน

จากการดำเนินงานดังกล่าว วว. ให้บริการแก่ภาคอุตสาหกรรมมากกว่า 200,000 รายการต่อปี และมีจำนวนลูกค้ามากกว่า 10,000 ราย

ช่วยผู้ประกอบการลดค่าใช้จ่ายในการส่งตัวอย่างไปทดสอบต่างประเทศได้มากกว่า 50%

ช่วยยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันและเติบโตอย่างยั่งยืน

พร้อมให้บริการวิจัยและพัฒนาแก่ OTOP วิสาหกิจชุมชน เกษตรกร ผู้ประกอบการ SMEs Startup ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ เพิ่มมูลค่า ช่วยแก้ไขปัญหาคาการประกอบการด้วยผลงานวิจัย ให้บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้วย วทน. โดยมีแพลตฟอร์มระบบบริการลูกค้าออนไลน์ “วว. JUMP” www.tistr.or.th (<https://tistrservices.tistr.or.th/>) เพื่ออำนวยความสะดวกและความรวดเร็วในการให้บริการ

การขับเคลื่อนงานบริการ Total Solutions ของ วว. ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจไทยให้มั่นคง ด้วยศักยภาพขององค์กรที่มุ่งไปสู่การเป็นองค์กรที่เติบโต พร้อมรับพลวัตการเปลี่ยนแปลง มุ่งมั่นสร้างสรรค์ผลงานให้เกิดสังคมนวัตกรรมที่ยั่งยืน ผ่านการบูรณาการประสานพลังให้เกิดขึ้นกับบุคลากรและเครือข่ายพันธมิตร เพื่อให้เกิดผลลัพธ์เป็นที่ประจักษ์ ชัดเจน และรวดเร็ว

Highlight

60 ปี วว. ก้าวต่อไปสู่งานวิจัยและพัฒนา เพื่อชุมชน/ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) มีภารกิจหลักสำคัญ คือ วิจัย พัฒนา และบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

เพื่อสร้างคุณค่ามูลค่าเพิ่มให้กับเศรษฐกิจประเทศ บนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ ตอบสนองการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน รวมทั้งถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรม สู่ภาคอุตสาหกรรมและวิสาหกิจชุมชน

วว. ได้นำยุทธศาสตร์การใช้ประโยชน์ของ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เข้าไปสนับสนุนการเติบโตเศรษฐกิจฐานรากจากทรัพยากรท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมและตอบสนองวิถีชีวิตในอนาคต (Inclusive Growth & Wellness) โดยใช้และรักษาทรัพยากร เพื่อส่งต่อให้คนรุ่นหลังได้มีโอกาสได้ใช้ต่อไป ตามแนวทางการพัฒนาแบบยั่งยืน (Sustainable development)

ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน พร้อมทั้งหน่วยงานด้านสถาบันวิจัย

และสถาบันการศึกษา มีการบูรณาการร่วมกันอย่างยั่งยืน ก่อให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง วว. ได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ จัดงาน **60 ปี วว. "ก้าวต่อไปสู่งานวิจัยและพัฒนาเพื่อชุมชนและท้องถิ่นอย่างยั่งยืน"** เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2566 ณ ห้องประชุมพยับหมอก อาคารสำนักงานอธิการบดีและบริหารสินทรัพย์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ โดยมีกิจกรรม ประกอบด้วย

▶▶ พิธีลงนามความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนา ถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่าง **ดร.ชุติมา เอี่ยมโชติชวลิต** ผู้ว่าการ วว. และ **รศ.จิรพันธ์ ห้วยแสน** อธิการบดีมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

▶▶ พิธีมอบกล้าพันธุ์ปลอดโรคให้กับเกษตรกรกลุ่มแปลงใหญ่

►► การเสวนาหัวข้อ Driven for the future “แนวทางขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และพื้นที่ จังหวัดกาฬสินธุ์”

►► นิทรรศการเทคโนโลยีเกษตรมูลค่าสูง เกษตรปลอดภัยและเกษตรลดต้นทุน

►► การเยี่ยมชมห้องปฏิบัติการเพื่อชุมชน ได้แก่ ห้องเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ tissue culture และห้องจุลินทรีย์ทางการเกษตร

ในฐานะที่ วว. เป็นหน่วยงานภาครัฐและเป็นผู้ผลิตเทคโนโลยีของประเทศ มุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาบนฐานทรัพยากรชีวภาพ เพื่อให้ทรัพยากรชีวภาพเหล่านี้ถูกยกระดับการใช้ประโยชน์ ส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าและสร้างคุณค่า ปัจจุบันได้นำเทคโนโลยีที่ผลิตมาทำงานร่วมกับมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ในการพัฒนานักเรียน นักศึกษา ผู้ประกอบการ และเกษตรกร จำนวน 10 เทคโนโลยีหลักด้านการเกษตร ประกอบด้วย

1) เทคโนโลยีเกษตรมูลค่าสูง ได้แก่ เทคโนโลยีดอกไม้กินได้ (Edible flower) เทคโนโลยีไม้ดอกไม้ประดับและการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ เทคโนโลยีเห็ดเสริม Selenium และเทคโนโลยีการยืดอายุผักและเห็ด เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ให้เกษตรกร ลดความเสี่ยงจากราคาผลผลิตที่ผันผวนตามราคาตลาดโลก (ข้าวและมันสำปะหลัง) และเป็นอาชีพเสริมเสริมอาชีพหลักให้กับเกษตรกร

2) เทคโนโลยีเกษตรปลอดภัย ได้แก่ เทคโนโลยี Hydroponic เทคโนโลยีชีวภัณฑ์ เพื่อให้เกษตรกรที่ทำเกษตรอยู่แล้วมีทักษะเพิ่มขึ้น (Reskill & Upskill) เพื่อการเปลี่ยนแปลงตามความต้องการตลาดเพิ่มมากขึ้น

3) เทคโนโลยีเกษตรลดต้นทุน ได้แก่ เทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยคุณภาพสูง ซึ่งปุ๋ยถือเป็นต้นทุนหลักในการทำเกษตร โดยให้เกษตรกรรู้จักการผลิตปุ๋ยใช้เอง ทำให้เกษตรกรสามารถคำนวณสัดส่วนใช้ปุ๋ยที่มีคุณภาพตามต้องการและมีต้นทุนการผลิตลดลง อีกทั้งอาจจะใช้วัตถุดิบในพื้นที่ด้วย

ดร.ชุตินา เอี่ยมโชติชวลิต ผู้ว่าการ วว. กล่าวเพิ่มเติมว่า นอกจากเทคโนโลยีดังกล่าว วว. ได้พัฒนาหลักสูตรด้านการเกษตรเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการเกษตรสู่การเกษตรอุตสาหกรรม ได้แก่ Young smart farmer ผู้ประกอบการในธุรกิจ Agri business นักพัฒนาชุมชน ให้มีองค์ความรู้เชิงลึกและทักษะด้านการเกษตร เพื่อนำความรู้ไปส่งเสริมและขยายผล ประกอบด้วยหลักสูตร เทคโนโลยีการผลิตไม้ดอกไม้ประดับ ผัก และเห็ดเชิงการค้า จัดการเรียนการสอนในรูปแบบแบบ Non-degree ฝึกทำงาน พร้อมฝึกทักษะ ซึ่ง วว. ได้มอบเทคโนโลยีเหล่านี้ให้มหาวิทยาลัย ภาพลัทธินำไปขยายผลและปรับไปตามบริบทของเกษตรกร และพื้นที่ที่รับผิดชอบ โดยผ่านการทำความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่ รวมทั้งหน่วยงานเครือข่าย ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานให้ทุน (Funding agency) หน่วยงาน function ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้เทคโนโลยีเป็นเทคโนโลยีพร้อมใช้และพร้อมสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้ใช้และพื้นที่อย่างยั่งยืน

รศ.จिरพันธ์ ห้วยแสน อธิการบดี มหาวิทยาลัยภาพลัทธิ กล่าวเสริมว่า ความร่วมมือของทั้งสองหน่วยงานและกิจกรรมที่จัดขึ้นดังกล่าว มุ่งเป้าหมายเพื่อให้ทรัพยากรถูกยกระดับการใช้ประโยชน์ รวมทั้งส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าและสร้างคุณค่า ซึ่งมีความสอดคล้องกับภารกิจของมหาวิทยาลัย คือ มุ่งผลิตกำลังคนให้มีจิตสำนึกและความรู้ความสามารถ เพื่อเป็นหลักในการขับเคลื่อนพัฒนา และเปลี่ยนแปลงในระดับพื้นที่ วิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งบริการวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

60 ปี วว. ก้าวต่อไปสู่งานวิจัยและพัฒนาเพื่อชุมชน/ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน พร้อมผลักดันให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ ทั้งเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ถือเป็นภารกิจสำคัญในการดำเนินงานของ วว. ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะในส่วนภูมิภาค ซึ่งถือเป็นโอกาสและหัวใจของประเทศ อันจะนำไปสู่ความเข้มแข็งของเศรษฐกิจประเทศต่อไป

TISTR & Net Zero Emission

วว./ญี่ปุ่น ร่วมหาวิธีเพื่อลดปริมาณ
ของเสียจากยานยนต์ มุ่งสู่เป้าหมาย
ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ดร.ชุติมา เอี่ยมโชติชวลิต ผู้ว่าการ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) พร้อมด้วย **ดร.ประทีป วงศ์บัณฑิต** รองผู้ว่าการวิจัยและพัฒนาด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน **ดร.บุญณินดา โสตา** ผู้อำนวยการกองวิเทศสัมพันธ์ **ดร.เรวดี อนุวัฒนา** ผู้เชี่ยวชาญวิจัย และ **น.ส.นลินธรรณ สุพรรณารุวัชร** นักวิชาการอาวุโส ศูนย์ทดสอบมาตรฐานระบบขนส่งทางราง ร่วมให้การต้อนรับ **Ms.Yumi Numajiri** ผู้ช่วยทูตพาณิชย์ และคณะผู้แทนจากสถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย เนื่องในโอกาสฝ่ายญี่ปุ่นนำเสนอรายงานผลการศึกษาเรื่อง End-of-Life Vehicle (ELV) Circular System Project in Thailand ซึ่งเป็นโครงการการจัดการยานยนต์ที่หมดอายุการใช้งาน เพื่อลดปริมาณของเสียจากยานยนต์

มีการบำบัดซากยานยนต์อย่างถูกวิธีและนำชิ้นส่วนยานยนต์กลับมาใช้ประโยชน์ให้ได้ตามสัดส่วนที่กำหนด ซึ่งประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทยให้ความสนใจและได้ทำการศึกษาข้อมูลร่วมกัน

โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการคำนึงถึงความเป็นกลางทางคาร์บอนในชั้นบรรยากาศ (Carbon Neutrality) ภายใต้นโยบายโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของประเทศไทย และนโยบาย Green Growth Strategy ของประเทศญี่ปุ่น นอกจากนี้ วว. และฝ่ายญี่ปุ่นยังได้หารือวางแผนการจัดฝึกอบรมภายใต้โครงการดังกล่าว ณ ญี่ปุ่นและประเทศไทยด้วย เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2566 ห้องประชุม กวท. ชั้น 8 อาคาร RD 1 วว. เทคโนโลยีคล่องเท้า จปทุมธานี

TISTR
R&D

วว. พัฒนา

"ตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์ แบบน็อคดาว์น"

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ดำเนินโครงการครัวแบ่งปัน ประสบผลสำเร็จพัฒนา "ตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์แบบน็อคดาว์น" พร้อมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสู่เชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจ ลดการพึ่งพาเครื่องจักรจากต่างประเทศ

- มีต้นทุนการผลิตต่ำ และสามารถสร้างประกอบได้เอง
- ใช้งานได้หลากหลาย เช่น อาหาร ผลไม้ สมุนไพร เนื้อสัตว์
- มีอัตราการอบแห้ง ที่สม่ำเสมอและทั่วถึง
- มี 2 ขนาด

- 1) แบบชั้นเดียว สำหรับใช้ในครัวเรือน ใช้แผงโซลาร์เซลล์ขนาด 5 วัตต์ รองรับน้ำหนักวัตถุดิบได้สูงสุด 5 กิโลกรัม/ครั้ง
- 2) แบบ 4 ชั้น สำหรับใช้เชิงพาณิชย์ ใช้แผงโซลาร์เซลล์ขนาด 10 วัตต์ รองรับน้ำหนักวัตถุดิบได้สูงสุด 20 กิโลกรัม/ครั้ง

- ✓ ต้นทุนต่ำ
- ✓ ใช้งานได้หลากหลาย
- ✓ ตอบโจทย์ผู้บริโภค

สอบถามรายละเอียดได้ที่

โทร. 0 2577 9000 โทรสาร 0 2577 9009 เว็บไซต์ www.tistr.or.th
อีเมล : tistr@tistr.or.th หรือที่ "วว. JUMP" <https://tistrservices.tistr.or.th>

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)

f tistr.or.th

http://www.tistr.or.th

IG TISTR_IG

@tistr

TISTR2506

@tistr

02577-9000

วิทยาสนุกรอบตัว

มนุษย์ทุกคนต้องหายใจเพื่อมีชีวิตอยู่...การหายใจเข้าสู่ร่างกายในทุกช่วงชีวิตนั้น จะมีปริมาณอากาศผ่านไปตามอวัยวะของระบบหายใจมากมายเพียงใด วิทยาศาสตร์มีคำตอบค่ะ

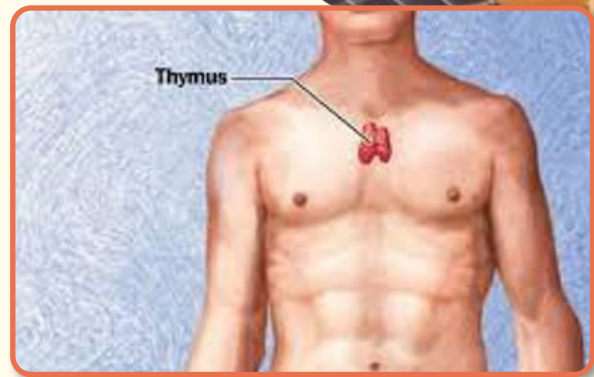

รอบรู้รอบโลก

ผลวิจัยระบุ “ต่อมไทมัส” ช่วยต้านมะเร็ง

ทีมนักวิจัยจากคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด รวมทั้งจากโรงพยาบาล Massachusetts General Hospital ในนครบอสตันของสหรัฐฯ ได้ตีพิมพ์ผลการศึกษเกี่ยวกับต่อมไทมัส (เป็นต่อมขนาดเล็กอุดมด้วยไขมัน ตั้งอยู่ด้านหลังกระดูกสันอกและด้านหน้าของหัวใจ ถือเป็นอวัยวะสำคัญสำหรับระบบภูมิคุ้มกันร่างกาย) ในวารสารการแพทย์ The New England Journal of Medicine ว่า จากการติดตามรวบรวมข้อมูลสุขภาพของคนไข้ชาวอเมริกันกว่า 7,000 ราย เป็นเวลานานกว่า 5 ปี โดยในจำนวนนี้มีผู้ที่ถูกตัดต่อมไทมัสออกรวมอยู่ด้วย 1,146 ราย โดยทีมผู้วิจัยพบว่า ผู้ที่ผ่านการผ่าตัดต่อมไทมัสทิ้ง มีแนวโน้มที่จะเสียชีวิตลงจากโรคร้ายภายใน 5 ปีถัดมา ในอัตราที่สูงกว่าคนที่ยังมีต่อมไทมัสอยู่ถึง 2 เท่า ทั้งยังมีความเสี่ยงที่จะล้มป่วยด้วยโรคมะเร็งทุกชนิดสูงกว่าถึง 2 เท่า (ที่มา www.bbc.com/thai)

บริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน) หนึ่งในผู้ผลิตเม็ดพลาสติก PET รีไซเคิลรายใหญ่ที่สุดในโลก ขยายโรงงานรีไซเคิลในประเทศบราซิล

ด้วยการสนับสนุนจากสินเชื่อสีเขียว (Blue Loan) หรือสินเชื่อเพื่อธุรกิจที่สนับสนุนการรักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรทางทะเล โรงงานรีไซเคิลแห่งนี้ได้เพิ่มกำลังการผลิตเม็ดพลาสติก PET รีไซเคิลจากวัสดุ PET ที่ผู้บริโภคใช้งานแล้วจาก 9,000 ตันต่อปี เป็น 25,000 ตันต่อปี โดยโครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งใน “วิสัยทัศน์ปี 2573” ของอินโดรามา เวนเจอร์ส ในการเป็นบริษัทชั้นนำระดับโลกที่ดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนซึ่ง รวมถึงการลงทุนมูลค่า 1.5 พันล้านเหรียญสหรัฐ เพื่อเพิ่มกำลังการรีไซเคิลขวด PET ให้ได้ 50,000 ล้านขวดต่อปีภายในปี 2568 (ข้อมูลจาก www.mgonline.com)

จีนติดตั้งพลังงานหมุนเวียนเพิ่มขึ้น

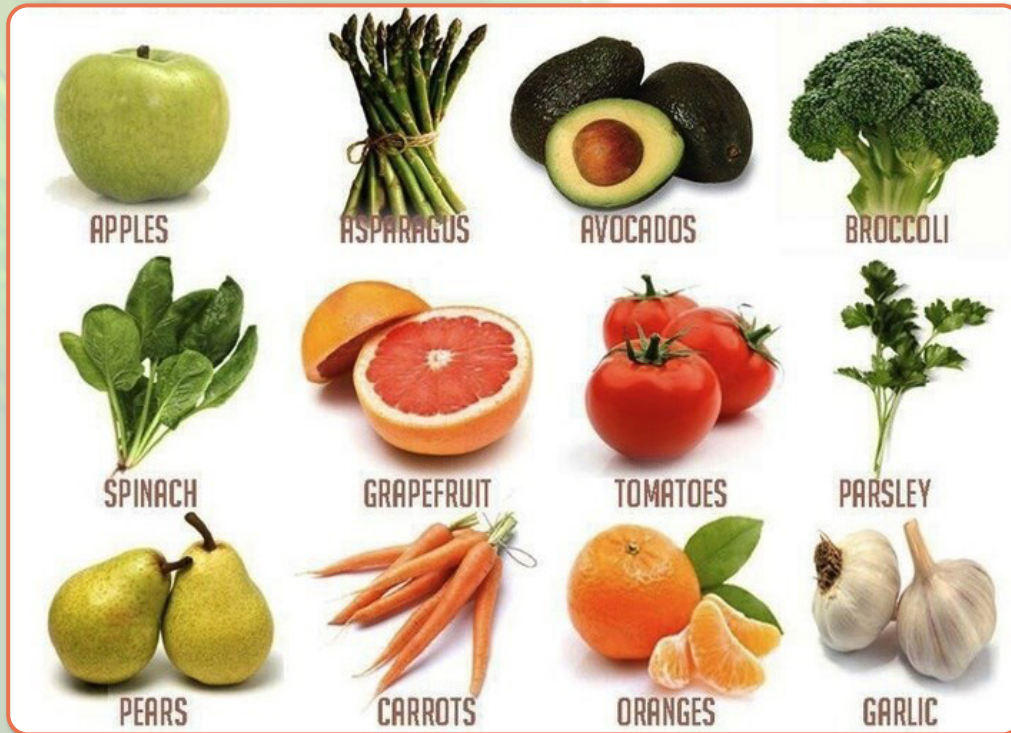
สำนักบริหารพลังงานแห่งชาติจีนแจ้งว่า กำลังการผลิตติดตั้งพลังงานแสงอาทิตย์ขยายตัวร้อยละ 42.9 ต่อปี อยู่ที่ 490 ล้านกิโลวัตต์ ส่วนกำลังการผลิตติดตั้งพลังงานลมขยายตัวร้อยละ 14.3 ต่อปี อยู่ที่ราว 390 ล้านกิโลวัตต์ ขณะที่กำลังการผลิตติดตั้งพลังงานทั้งหมดของจีนรวมอยู่ที่ราว 2.74 พันล้านกิโลวัตต์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.5 ต่อปี โดยจีนได้เพิ่มการลงทุนด้านพลังงานหมุนเวียนตลอดหลายปีที่ผ่านมา เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มูลค่าการลงทุนรวมด้านพลังงานแสงอาทิตย์ของกลุ่มบริษัทพลังงานรายใหญ่ของจีนในช่วง 7 เดือนแรกเพิ่มขึ้นร้อยละ 108.7 ต่อปี อยู่ที่ 1.61 แสนล้านหยวน (ราว 7.88 แสนล้านบาท) (ข้อมูลจาก www.tna.mcot.net)

สารวิทยา

ท่านรู้จัก...กลูตาไธโอน ตัวยังไง

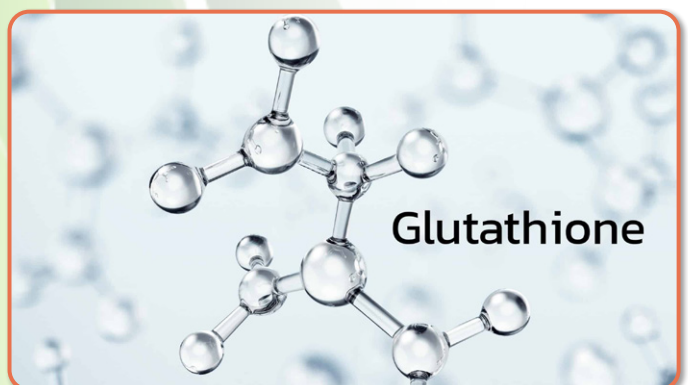
ทุกวันนี้เราจะได้ยินชื่อ **“กลูตาไธโอน”** จนคุ้นเคยในชีวิตประจำวันไปแล้ว แต่เชื่อว่าหลายคนที่ยังไม่รู้จักยาหรือสารตัวนี้ดีพอ ด้วยการการโฆษณาตามสื่อต่างๆ ส่งผลให้หลายคนที่ยากมีผิวขาวใสอมชมพูเหมือนดาราดารา (เกาหลี) ต่างหลงเชื่อและยอมเสี่ยงในการฉีดและรับประทานผลิตภัณฑ์ที่อ้างว่ามีกลูตาไธโอนผสมอยู่เพื่อหวังผลดังกล่าว ซึ่งก่อให้เกิดผลข้างเคียงต่อสุขภาพอย่างคาดไม่ถึงดังที่เป็นข่าวมาแล้ว ผู้เขียนขอเสนอบทความนี้เพื่อให้ทุกคนได้เข้าใจกลูตาไธโอนดียิ่งขึ้น

กลูตาไธโอน...คืออะไร

กลูตาไธโอน (Glutathione) เป็นโปรตีนชนิดหนึ่งที่มีขนาดเล็กระดับเปปไทด์ เรียกว่า ไตรเปปไทด์ (tripeptide) เพราะประกอบด้วยกรดอะมิโนเพียง 3 ตัว คือ ซีสทีน (cysteine) กรดกลูตามิก (glutamic acid) และไกลซีน (glycine) โดยร่างกายของเราสามารถผลิตกลูตาไธโอนได้เอง และพบกลูตาไธโอนในพืชและอาหารอื่นๆ เช่น นม ไข่ ผลอะโวคาโด สตรอเบอร์รี่ มะเขือเทศ ผักบรอกโคลี ส้มเกรปฟรุต และผักโขม

ประโยชน์ของกลูตาไธโอน

กลูตาไธโอนมีประโยชน์ต่อร่างกายหลายอย่าง เช่น เป็นสารต้านอนุมูลอิสระหรือแอนติออกซิแดนท์ (anti-oxidant) ที่เซลล์ในร่างกายมนุษย์สามารถสร้างได้ ทำหน้าที่ในการปกป้องเนื้อเยื่อไม่ให้ถูกทำลายโดยอนุมูลอิสระ (free radicals) ที่สะสมและก่อให้เกิดอันตรายต่อเซลล์ต่างๆทั่วร่างกาย ช่วยกระตุ้นภูมิคุ้มกันด้วยการเพิ่มความสามารถในการกำจัดสิ่งแปลกปลอมและเชื้อโรคของเม็ดเลือดขาวชนิดนิวโทรฟิล (neutrophils) และยังเพิ่มความสามารถในการทำงานของเซลล์

ที่เกี่ยวข้องกับระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายด้วยการทำให้ร่างกายมีภูมิคุ้มกันเพิ่มมากขึ้น ช่วยกำจัดสิ่งแปลกปลอมและสารพิษออกจากร่างกาย หรือที่เรียกว่า detoxification ด้วยการกระตุ้นการทำงานของเอนไซม์ชนิดต่างๆ โดยเฉพาะเอนไซม์ glutathione-S-transferase ที่อยู่ในตับ นอกจากนี้กลูตาไธโอน ยังช่วยสร้างโปรตีนและซ่อมแซม DNA ด้วย

การใช้กลูตาไธโอนทางการแพทย์

แม้จะยังไม่มี การอนุมัติข้อบ่งใช้อย่างเป็นทางการ องค์การอาหารและยาประเทศสหรัฐอเมริกา (US FDA) พบว่า ในทางการแพทย์มีการใช้กลูตาไธโอนเป็นยารักษาโรคเกี่ยวกับระบบประสาท ระบบภูมิคุ้มกันร่างกาย นอกจากนี้ยังมีการทดลองใช้ในการรักษาโรคต่างๆ เช่น ภาวะเป็นหมันในเพศชาย มะเร็งกระเพาะอาหาร และมะเร็งต่อมลูกหมาก โรคหัวใจ โรคข้ออักเสบ โรคพาร์กินสัน เป็นต้น โดยการฉีดเข้าทางหลอดเลือดดำหรือเข้าที่กล้ามเนื้อ โดยแพทย์จะฉีดให้คนไข้เพียง 200 มิลลิกรัมต่อครั้ง ซึ่งผลข้างเคียงอย่างหนึ่งที่น่าแปลกใจคือ ผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาด้วยการฉีดกลูตาไธโอน มีสีผิวที่ขาวขึ้น ด้วยเป็นเพราะกลูตาไธโอนสามารถยับยั้งการทำงานของเอนไซม์ไทโรซิเนส (tyrosinase) ซึ่งเป็นเอนไซม์ที่กระตุ้นให้เซลล์ผิวหนังสร้างเม็ดสี (pigment) ที่ทำให้เรามีสีผิวคล้ำ แต่เมื่อเอนไซม์ไทโรซิเนสไม่สามารถทำงานได้เพราะถูกยับยั้งโดยกลูตาไธโอน ส่งผลให้เม็ดสีของผิวหนังเปลี่ยนจากเม็ดสีน้ำตาลดำเป็นเม็ดสีชมพูขาว ด้วยเหตุนี้เองจึงมีผู้พยายามนำผลข้างเคียงนี้มาใช้ในการทำให้ผิวขาวขึ้น ซึ่งนับได้ว่าเป็นการนำผลข้างเคียงของยามาใช้ ผิดวัตถุประสงค์

ผลิตภัณฑ์กลูตาไธโอน....เพื่อผิวขาว (จริงหรือ)

ในปัจจุบันแม้จะยังไม่มีผลการศึกษาที่น่าเชื่อถือยืนยัน หรือรับรองประสิทธิภาพและประโยชน์ของกลูตาไธโอนในการทำให้ผิวขาวได้อย่างแท้จริง แต่ก็มีผู้นำผลิตภัณฑ์กลูตาไธโอนมาจำหน่ายในท้องตลาดและโฆษณาสรรพคุณเรื่อง ทำให้ผิวขาวขึ้นได้ โดยมากผลิตภัณฑ์จะอยู่ในรูปยาเม็ดหรือผงละลายน้ำสำหรับรับประทาน ซึ่งไม่เกิดประโยชน์ใดๆ ต่อร่างกาย เพราะกลูตาไธโอนเป็นโปรตีนเมื่อรับประทานเข้าไปแล้วจะถูกทำลายได้ง่ายโดยน้ำย่อยในกระเพาะอาหาร ถึงแม้จะรับประทานในปริมาณมากเพื่อหวังผลให้ผิวขาวใส ก็จะถูกดูดซึม แต่จะถูกย่อยสลายและขับออกจากร่างกายในที่สุด ดังนั้นที่ผ่านมาจึงพบว่ามีผู้พยายามนำกลูตาไธโอนใน

รูปแบบยาฉีดมาใช้แทนการรับประทานกันมากขึ้น เนื่องจากเชื่อว่ากลูตาไธโอนชนิดฉีดนั้นมีประสิทธิภาพในการทำให้ผิวขาวได้ดีกว่าและเห็นผลเร็วกว่ากลูตาไธโอนชนิดรับประทาน

ผิวขาวจากการฉีดกลูตาไธโอน...ไม่ถาวร

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่าการที่ผิวขาวขึ้นจากกลูตาไธโอนนั้น เป็นเพียงผลข้างเคียงของยาที่เกิดขึ้นชั่วคราวเท่านั้น โดยกลูตาไธโอนไปยับยั้งการสร้างเซลล์เม็ดสีในชั้นได้ผิวหนัง (dermis) ทำให้การเปลี่ยนเม็ดสีที่สร้างขึ้นจากสีน้ำตาลดำเป็นเม็ดสีชมพูขาวแต่กระบวนการนี้จะเกิดได้เพียงแค่ชั่วคราวหรือเรียกว่า “ผิวขาวเทียม” เท่านั้น เพราะเมื่อยาหมดฤทธิ์สีผิวของคนไข้ก็จะกลับมาเป็นสีคล้ำเหมือนเดิม หากต้องการให้ผิวขาวคงอยู่ไปตลอดจำเป็นต้องได้รับการฉีดซ้ำเป็นระยะๆ ทำให้มีการสะสมกลูตาไธโอนในร่างกายมากขึ้นเรื่อยๆ และอาจก่อให้เกิดอันตรายในระยะยาวได้ เพราะไม่มียาหรือสารเคมีตัวใดที่ปลอดภัย 100%

ข้อควรระวังในการใช้กลูตาไธโอน

บางประเทศขึ้นทะเบียนกลูตาไธโอนเป็นยา และบางประเทศใช้เป็นเสริมอาหาร แต่สำหรับประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ยังไม่มีการอนุมัติให้นำเข้ากลูตาไธโอนชนิดฉีดเข้ามาในประเทศ ดังนั้นผลิตภัณฑ์กลูตาไธโอนที่นำมาจำหน่ายเพื่อฉีดเข้าร่างกาย โดยกล่าวอ้างสรรพคุณว่าทำให้ผิวขาวใสหรือผิวขาวอมชมพู หน้าสวยใสชะลอวัย ล้วนจัดเป็นยาปลอมและผิดกฎหมายทั้งสิ้น และถึงแม้ว่ากลูตาไธโอนจะเป็นโปรตีนที่ร่างกายสร้างได้เองตามธรรมชาติก็ตาม แต่ก็ยังไม่มีหลักฐานการพิสูจน์ผลทางวิทยาศาสตร์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับประสิทธิภาพของกลูตาไธโอน ทั้งชนิดฉีดและชนิดรับประทานเพื่อทำให้ผิวขาวใส

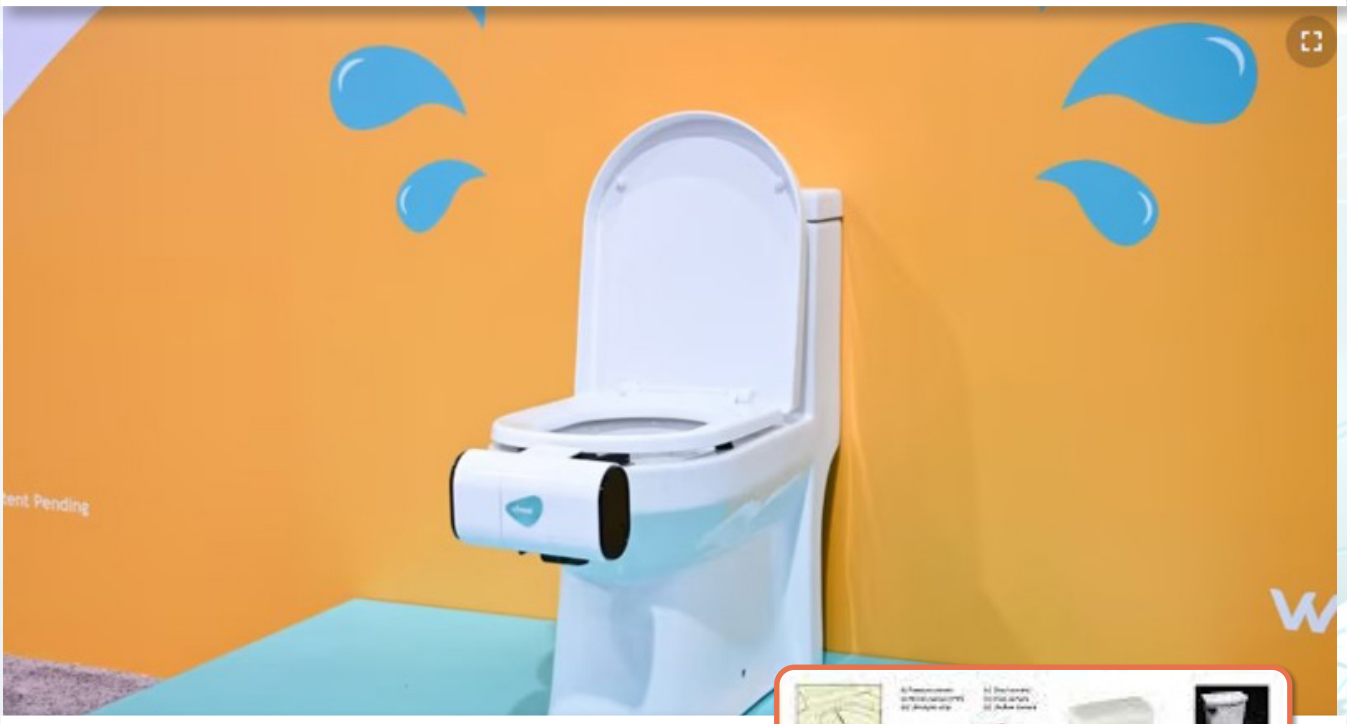
สิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือ เรื่องความปลอดภัยในการฉีดกลูตาไธโอน เนื่องจากเป็นโปรตีนจึงมีโอกาสที่จะเกิดการแพ้ได้ การฉีดกลูตาไธโอนเข้าหลอดเลือดดำนั้นจำเป็นต้องกระทำโดยผู้ประกอบวิชาชีพที่เชี่ยวชาญเท่านั้น หากกระทำไม่ถูกวิธีหรือใช้เข็มฉีดยาไม่สะอาด อาจก่อให้เกิดการติดเชื้อเข้ากระแสเลือด หรือเกิดปฏิกิริยาจากเข็มฉีดยาเข้าไปอุดตันหลอดเลือด มีอันตรายถึงชีวิตดังที่เป็นข่าวมาแล้วได้

Innovation Update

โกสั่มอัจฉริยะ เก็บข้อมูลสุขภาพ

ชุง มิน พาร์ค อาจารย์ภาควิชาระบบทางเดินปัสสาวะจากคณะการแพทย์ มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด (Stanford School of Medicine) ระบุว่า การติดตามดูสิ่งปฏิกูลของมนุษย์อย่างใกล้ชิด อาจช่วยให้คนเหล่านั้นมีสุขภาพที่ดีขึ้นได้

จากแนวคิดดังกล่าว พาร์คได้คิดค้นพัฒนา Smart Toilet หรือ โกสั่มอัจฉริยะ ที่สามารถรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับของเสียที่ผู้ใช้ขับถ่ายออกมา และส่งข้อมูลนั้นไปยังผู้ให้บริการด้านสุขภาพ

โดยแพทย์จะศึกษาสิ่งปฏิกูลเหล่านั้นด้วยคอมพิวเตอร์และระบบปัญญาประดิษฐ์ เพื่อตรวจหาอาการเจ็บป่วยในระยะเริ่มต้นหรือแม้แต่วิธีการป้องกันโรค โดยติดตั้งกล้องไว้ตรงด้านหลังของโถสุขภัณฑ์

ทั้งนี้ พาร์ค ได้ร่วมงานกับบริษัท IZEN ผู้ผลิตสุขภัณฑ์ของเกาหลีใต้ พัฒนาโกสั่มอัจฉริยะเวอร์ชันแรกสำหรับผู้บริโภค ซึ่งจะเป็นส่วนเสริมของโถสุขภัณฑ์ที่มีอยู่แล้ว โดยอุปกรณ์สามารถส่งคำแนะนำด้านสุขภาพและโภชนาการเบื้องต้นไปยังโทรศัพท์ของผู้ใช้ได้ทันที นอกจากนี้จะมีการพัฒนาอุปกรณ์รุ่นต่อไป เพื่อให้สามารถตรวจสอบอาการเจ็บป่วยต่างๆ หรือแม้แต่ตรวจหาสัญญาณเริ่มต้นของโรคมะเร็ง

Sakaerat Biosphere Reserve : แหล่งสงวนชีวมณฑลสะแกราช

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราชเป็นหน่วยงานภูมิภาคของ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ตั้งอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่ประมาณ 48,800 ไร่ มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง จึงได้รับการรับรองจากองค์การยูเนสโกในปี พ.ศ. 2519 ให้เป็นพื้นที่สงวนชีวมณฑลแห่งแรกของไทย มีระบบนิเวศป่าไม้ที่มีศักยภาพในการดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์สูงถึงปีละกว่า 1.46 แสนตัน เป็นสถานที่เพื่อการวิจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมและนิเวศวิทยาป่าเขตร้อน ปัจจุบันมีผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์แล้วไม่น้อยกว่า 900 เรื่อง องค์ความรู้จากการวิจัยได้สร้างสรรค์ภูมิปัญญาให้แก่นักวิชาการ ทั้งในและต่างประเทศเป็นห้องปฏิบัติการธรรมชาติ สำหรับนักเรียน นักศึกษา เพื่อการศึกษาและวิจัยทางด้านธรรมชาติของป่าไม้ และเป็นแหล่งถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีจากงานวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชน

จดหมายข่าว วว. ขอนำเสนอความหลากหลายทางชีวภาพทั้งพืชและสัตว์ในพื้นที่ “แหล่งสงวนชีวมณฑลสะแกราช” ผ่านคอลัมน์นี้เริ่มต้นด้วย **“ผีเสื้อ...พิษเลียนพิษ”**

พิษเลียนแบบพิษ

ทฤษฎีการเลียนแบบของลัทธิแบบ Mullerian mimicry

เป็นรูปแบบการเลียนแบบที่ไม่สามารถระบุได้ว่าชนิดใดเป็นต้นแบบและชนิดใดเป็นต้นแบบเลียนแบบ โดยต้นแบบและตัวเลียนแบบมีลักษณะคล้ายกัน แต่ลัทธิแบบไม่ชอบเหมือนกัน

ตัวอย่างเช่น
 รสชาติไม่ดีและมีพิษ
 จึงมีลักษณะของสีและลวดลายรวมกันที่ลัทธิแบบจำได้

มอธหนอนมะไฟขอบน้ำเงิน (*Cyclosia mldama*)
 มีพิษกลุ่ม hydrogen cyanide จะปล่อยพิษเป็นหยดขนาดเล็กทำเมื่อมีอันตราย

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราชมีผีเสื้อกลางวันอาศัยอยู่ประมาณ 154 ชนิด

ผีเสื้อที่พบในตอนกลางวันนั้น พวกมันอาจไม่ใช่ผีเสื้อกลางวันทั้งหมด

เช่น มอธหนอนมะไฟขอบน้ำเงิน

เป็นผีเสื้อกลางคืนที่ปรับตัวออกหากินตอนกลางวัน (day-flying moth) และเลียนแบบสีลวดลายคล้ายผีเสื้อกลางวันในสกุลผีเสื้อจระกาศ

ทั้งสองต่างมีพิษต่อศัตรูของพวกมันเช่นเดียวกัน

ผีเสื้อจระกาศสองขีด (*Euploea sylvestris*)

ผีเสื้อจระกาศเมฆลาย (*Euploea mulciber*)

ระยะหนอนและตัวเต็มวัยของผีเสื้อจระกาศ มีพิษกลุ่ม cardiac glycosides จากพืชในสกุลตะวันข่อยแสงหรือไฟเดือนหงาย (Genus *Asclepias*) อาจทำให้น้องในเต้านมผิดปกติหรือทำให้หัวใจหยุดเต้นได้

<https://en.wikipedia.org/wiki/Euploea>
<https://www.britannica.com/science/Mullerian-mimicry>
<https://www.nhm.ac.uk/our-science/data/butmoth/search/GenusDetails.dsm?NUMBER=10242.0&&>

7 กรกฎาคม 2566 ณ โรงแรมโนโวเทล ฟิวเจอร์พาร์ครังสิต

ดร.ชุตินา เอี่ยมโชติชวลิต ผู้ว่าการ วว. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลระบบการรับรองผลิตภัณฑ์และบริการ และความเป็นกลาง สำนักรับรองระบบคุณภาพ ครั้งที่ 1/2566 เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานปีงบประมาณ 2566 และมอบนโยบายการดำเนินงานปีงบประมาณ 2567

18 กรกฎาคม 2566 ณ โรงแรม รามาร์การ์เด็นส์ กรุงเทพฯ

ดร.ชุตินา เอี่ยมโชติชวลิต ผู้ว่าการ วว. เป็นประธานการประชุมการศึกษาคุณลักษณะและทักษะของบัณฑิตที่เป็นที่ต้องการของอุตสาหกรรม BCG โดย วว. ร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี นำร่องโครงการผลิตบัณฑิตตามแพลตฟอร์มที่ออกแบบ ประกอบด้วย กระบวนการในการสร้างทักษะด้านการวิจัย ได้แก่ จุลินทรีย์ พลังงานไฮโดรเจน วัสดุ/เครื่องมือใหม่รองรับสังคมคาร์บอนต่ำ และ Green Logistics รวมทั้งกระบวนการสร้างสมรรถนะด้านสังคมผ่านการฝึกปฏิบัติงานร่วมกับนักวิจัย วว.

18 กรกฎาคม 2566 ณ ศูนย์การค้าสยามพารากอน

นายสายนต์ ตันพานิช ที่ปรึกษาด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์ วว. พร้อมผู้บริหาร นักวิจัยร่วมเป็นเกียรติในพิธีเปิดงาน มหกรรมส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยและนวัตกรรม ประจำปี 2566 (TRIUP Fair 2023) จัดโดย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ภายใต้แนวคิด “Journey to Impact : เส้นทางจากงานวิจัยและนวัตกรรม สู่การยกระดับเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ”

19 กรกฎาคม 2566 ณ วว. เทคโนโลยี

นางปรีเยดา วิสุทธิแพทย์ ผอ.สำนักสื่อสารองค์กร วว. ให้การต้อนรับ พันตำรวจโทหญิง นวรัตน์ เชี่ยวแก้ว รองผู้กำกับการฝ่ายบริหารการอบรมและผู้อำนวยการหลักสูตรอบรม วิทยาลัยการตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พร้อมคณะผู้บริหารและนักศึกษาหลักสูตรสารวัตร รุ่น 253 จำนวน 158 นาย ในโอกาสเยี่ยมชมภารกิจ วว. ได้แก่ โครงการตาลเดี่ยวโมเดล ศูนย์นวัตกรรมหัวเชื้อจุลินทรีย์เพื่ออุตสาหกรรม (ICPIM 2) และโรงงานบริการนวัตกรรมอาหาร (FISP)

20 กรกฎาคม 2566 ณ วว. เทคโนโลยี

ดร.ชุติมา เอี่ยมโชติชวลิต ผู้ว่าการ วว. พร้อมด้วย ดร.อาภากร สุปัญญา รองผู้ว่าการยุทธศาสตร์และจัดการนวัตกรรม และผู้บริหาร วว. ประชุมหารือโครงการศึกษาแนวทางการพัฒนา E-Commercial and Innovation Park (ECIP) กับ ดร.กิตติพงศ์ พร้อมวงศ์ ผู้อำนวยการ สำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สอ.วช.) และผู้แทนภาคเอกชนจากประเทศจีน ได้แก่ CECC-CBEC, Beijing Talent International Exhibition Co.,Ltd., Jinhua Xingbu Tech Co.,Ltd., CompAsia Ltd. พร้อมทีมงานผู้ดำเนินโครงการ ECIP ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ และสมาคมการค้าดิจิทัลไทย

21 กรกฎาคม 2566 ณ อาคารถ่ายทอดเทคโนโลยีประยุกต์สู่ SMEs วว. เทคโนโลยี

ดร.อาภากร สุปัญญา รองผู้อำนวยการยุทธศาสตร์และจัดการนวัตกรรม วว. เป็นประธานเปิดงานการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าเครื่องสำอาง CRM ปี 2566 ภายใต้แนวคิดก้าวสู่ตลาดเครื่องสำอางโลกกับ ICOS (GO global, Grow beautiful with ICOS) โดยมีวัตถุประสงค์ให้ลูกค้าได้สัมผัสความก้าวหน้าและธุรกิจวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ของศูนย์บริการนวัตกรรมการเครื่องสำอางแบบครบวงจร (ICOS) หน่วยงานในสังกัดของ ศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพร

25 กรกฎาคม 2566 ณ วว. เทคโนโลยี

ศ.ดร.นพ.สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และประธานกรรมการ วว. เป็นประธานเปิดกิจกรรม TISTR CG & CSR Day 2023 รูปธรรม เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานด้านกำกับดูแลกิจการที่ดีของ วว. ในการนี้ คณะกรรมการ วว. (กท.) พร้อมด้วย ดร.ชุติมา เอี่ยมโชติชวลิต ผู้ว่าการ วว. คณะผู้บริหาร พันธมิตร และบุคลากร วว. เข้าร่วมกิจกรรม

TISTR

จดหมายข่าว

NEWSLETTER

Thailand Institute of Scientific and Technological Research

Driving your infinite success

TISTR

ทว./TISTR